

**Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.Б.Каноконву Культуралда ишлегламни профессионал байрамлары бла АЛГЪЫШЛАУУ**

Культураны хурметли ишчилери! Сизни профессионал байрамгыз бла жюрегимден къызы алгъышлайм!  
Хар биргиз да уллу ыспаса, алгъышча, махтауа да тийишлсиз. Къаида ишлегламизге да къарамай, гиче элли библиотекадамы неда театрдамы, культура юйдеми неда музейдеми, сиз халкыны ниет хазнасын сакълайсыз, аны жыйысыз эмда жайысыз.  
Культуралда ишлегламни сынауларыны, биллимерини, хунерликлери хайырандан эрттеги заманланы жетишликлери шендого жашауа бек тап киригендиле, тепокени араларында байламлыкча лага себеплик этедиле, алай бла уа культуралда бирге ишлерге жангы онгла ачадыла. Регионланы, халкыны араларында байламлыкчаны айнтыуда да культуралда ишлегламни магъаналары айтып айтмазча уллуду. Республиканы келечилери кеслерини чыгармачылык факультарын Россейни кибики, тыш къырраланы да бек даражалы сакълауларынды къргозгендиле.  
Сизни профессионал устазынгызга, чыгармачылык ишигизде бютонда бийик жетишлимге итинуюгоз, жюрек талпынуугуз да мындан ары да Къабарты-Малкъарны культуранын айныта, халкыбызны ниет хазнасын байкъланлауа барырга себеплик этерликерине ишексизме.  
Бу байрам кон культуралда ишлегламни барысын да алгъышлай, кирик саукълу болуугуз, жашауугуз ырахаматлы болсун, ишигизден кууангынгыз, дейме.

**Къабарты-Малкъар Республиканы ПрезидентиНИ БУЙРУГУ**

2010 жылда 17-чи мартда №18-РП

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал куулукларына алынырык граждана эмда Къабарты-Малкъар Республиканы кырал куулукларында ишлегламни адала берген шартла толту эмда тас болгъанларны квалгъанларын, Къабарты-Малкъар Республиканы кырал куулукларында ишлегламни адала квалга салынган мардаланы квалга сакълагъанларын тинтиую юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти

2010 жылда 4-ию мартда чыгарылган 22-УП номерли Указы бла кабыл этилген болуому 20-чы пунктуна тийишликде: Къабарты-Малкъар Республиканы кырал куулукларында ишлегламни адала куулуклары бла байламлы адеп-къылык жорукъланы, ишлерини сейирлерини бла байламлы чыкыгъан кууагъан алыны тохтауу жаны бла излемлен квалга сакълагъанларны кырагъан комиссияны кууууун къабыл кърюрге.

**Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ.**

*Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти 2010 жылда 17-чи мартда чыгарылган 18-РП номерли буйругу бла кабыл этилгенди*

**Къабарты-Малкъар Республиканы кырал куулукларында ишлегламни адала куулуклары бла байламлы адеп-къылык жорукъланы, ишлерини сейирлерини бла байламлы чыкыгъан кууагъанлыны тохтауу жаны бла излемлен квалга сакълагъанларны кырагъан комиссияны**

**КЪАУУМУ**

**Жамборов В.С.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Администрациясыны Башчысыны куулугун толтургъан (комиссияны председатели)  
**Власов А.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Администрациясыны Башчысыны заместители- кырал служба- ны, кадрланы эмда жер-жерли самоуправляенины вопрослары жаны бла уа управленийисны таматасы (комиссияны секретары)  
**Жариков О.О.** - Къабарты-Малкъар Республиканы прокурору (ырызлыгына кър)  
**Зарышков З.К.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Администрациясыны

Башчысыны биринчи заместители  
**Мусукво А.Т.** - Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнтыгы эм сатуу-алуу министри  
**Тембовос В.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти аманлыкчылыкга эмда коррупцияга кажажу керюшени вопрослары жаны бла болушлыкчусу  
**Томчаков Ю.И.** - Къабарты-Малкъар Республиканы ач ишлеми министри (ырызлыгына кър)  
**Тумкин А.Н.** - Россей Федерацияны Юстиция министерствосуну Къабарты-Малкъар Республикада Управленийисны таматасы (ырызлыгына кър).

**Къонакъ алды**

**Жерлешлерибиз байрамга къатышырыкъдыла**

Тыш къыралада жашагъан жерлешлерибиз бла байламлыкчаны тохташырыуа арт керюуде Къабарты-Малкъарда эни эс болгюнеди. Ол жаны бла иш бир неча жол бла бардыралады. Алай бла Къазахстанда жашагъан малкъарлыны делегациясы баштыр бизде къонакъда болганды.  
Тюнеде да Нальчике Къазахстандан бла Кыргызстандан делегацияла келгендиле. Алаы КъМР-ни Информация коммуни- кацияла, жамауат биригуулеми эмда жаш тейюну ишлери жаны бла министерствосуну келечиле-

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

**Билдирю**

**Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатларыны эслерине**

2010 жылда 25-чи мартда КъМР-ни Парламентини юйдеме Къабарты-Малкъар Республиканы законга чыгарыуу органыны керюлю жыйынуу боллукъду. Ол 10 сагъатда башланарыкъды.

**ЧЕЧЕНЛАНЫ Ануар, КъМР-ни Парламентини Председатели: Хар бирибизни да тынгысыз этдирген проблемала кетюрюлгендиле**

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Быйыл Парламентге этген Писланиясы тюрт жылны ичинде тамамланган ишле- ни итогларын чыгаргъаны бла къалмай, анда халкыны тынгысыз этдирген проблемала да шарт кетюрюлгенди- ле, властын битеу органла- рыны да ишлерине терен анализ этилгенди.

КъМР-ни Президенти рес- публиканы эмда аны адамла- рыны жашулары эмда ишле- ри бла байламлы битеу а- блюмлеге къатылганды. Эко- номикада алгъа къаллай ат- ламла этилгенлерини, соци- альный сферада да иги жаны- на болгъан подоривленни ю- юрендин билдиргенди. Свз ю- юнден рес-публиканы казна 2,8 кереге өсгени, бирдикрилди- лген бюджетни дотациясы то- шгени эмда Къабарты-Малкъ- ар Россейни бийик дотациялы ре- гионларыны тизмесинден кете- рилгени, битеуле регион про- дукт кербейгени беллигенди.



Анандан ары жалчытуу баш магъаналы ишлеге саналгандыла.

Арт жыллада жолла ишлеу, алагъа ремит этиу жаны бла иги керюш этилгенди беллигенди. Арт жыллада болдурулган жетишлемини санап туруу керю- гичи жокъду деп алай къырайла. Нек дегенде алаы Къабарты- Малкъарны хар адамы да кеси юсюнде өзегини бер ишлеки- гим жокъду. Болсада этиллик затла алакъа кърдирле.  
Писланияда республиканы мындан ары айнуую баш жо- ллары беллигендиле, келир заманга борча да салынган- дыла. Бек башчы - экономикада ишле жанын куууу амалле- ри тохташырылгандыла. Рес- публиканы экономикасын коч- лендирлик промышленность комплексини айнтыу, куоротно бла туризмни конкуренцияга чыдамлы ишледини куууу, электроэнергетиканы бла газ аблюмуо айнтыу, социальный магъанасы болгъан аблюмуо- ЖКХ-ны демоопозициясын

жаны бла да болушуну ма- дарлары жарашырылгы, жа- шурда бардыралдыла: биз- нес-инкубатор ишлекиди, га- рантияны фонд ачылганды. Европаны даражалы бизнес школларында экономика кад- рлары хазырлау барды. Жаш тейю, башламчылык- ларны къырланы жаындан себеплик этилгенин сезип, предпринимательствого а- блуу болганды. КъМР-ни Президенти рес- публиканы эмда аны адамла- рыны жашулары эмда ишле- ри бла байламлы битеу а- блюмлеге къатылганды. Эко- номикада алгъа къаллай ат- ламла этилгенлерини, соци- альный сферада да иги жаны- на болгъан подоривленни ю- юрендин билдиргенди. Свз ю- юнден рес-публиканы казна 2,8 кереге өсгени, бирдикрилди- лген бюджетни дотациясы то- шгени эмда Къабарты-Малкъ- ар Россейни бийик дотациялы ре- гионларыны тизмесинден кете- рилгени, битеуле регион про- дукт кербейгени беллигенди.

Анандан ары жалчытуу баш магъаналы ишлеге саналгандыла. Арт жыллада жолла ишлеу, алагъа ремит этиу жаны бла иги керюш этилгенди беллигенди. Арт жыллада болдурулган жетишлемини санап туруу керю- гичи жокъду деп алай къырайла. Нек дегенде алаы Къабарты- Малкъарны хар адамы да кеси юсюнде өзегини бер ишлеки- гим жокъду. Болсада этиллик затла алакъа кърдирле.  
Писланияда республиканы мындан ары айнуую баш жо- ллары беллигендиле, келир заманга борча да салынган- дыла. Бек башчы - экономикада ишле жанын куууу амалле- ри тохташырылгандыла. Рес- публиканы экономикасын коч- лендирлик промышленность комплексини айнтыу, куоротно бла туризмни конкуренцияга чыдамлы ишледини куууу, электроэнергетиканы бла газ аблюмуо айнтыу, социальный магъанасы болгъан аблюмуо- ЖКХ-ны демоопозициясын

Анандан ары жалчытуу баш магъаналы ишлеге саналгандыла. Арт жыллада жолла ишлеу, алагъа ремит этиу жаны бла иги керюш этилгенди беллигенди. Арт жыллада болдурулган жетишлемини санап туруу керю- гичи жокъду деп алай къырайла. Нек дегенде алаы Къабарты- Малкъарны хар адамы да кеси юсюнде өзегини бер ишлеки- гим жокъду. Болсада этиллик затла алакъа кърдирле.  
Писланияда республиканы мындан ары айнуую баш жо- ллары беллигендиле, келир заманга борча да салынган- дыла. Бек башчы - экономикада ишле жанын куууу амалле- ри тохташырылгандыла. Рес- публиканы экономикасын коч- лендирлик промышленность комплексини айнтыу, куоротно бла туризмни конкуренцияга чыдамлы ишледини куууу, электроэнергетиканы бла газ аблюмуо айнтыу, социальный магъанасы болгъан аблюмуо- ЖКХ-ны демоопозициясын

жаны бла да болушуну ма- дарлары жарашырылгы, жа- шурда бардыралдыла: биз- нес-инкубатор ишлекиди, га- рантияны фонд ачылганды. Европаны даражалы бизнес школларында экономика кад- рлары хазырлау барды. Жаш тейю, башламчылык- ларны къырланы жаындан себеплик этилгенин сезип, предпринимательствого а- блуу болганды. КъМР-ни Президенти рес- публиканы эмда аны адамла- рыны жашулары эмда ишле- ри бла байламлы битеу а- блюмлеге къатылганды. Эко- номикада алгъа къаллай ат- ламла этилгенлерини, соци- альный сферада да иги жаны- на болгъан подоривленни ю- юрендин билдиргенди. Свз ю- юнден рес-публиканы казна 2,8 кереге өсгени, бирдикрилди- лген бюджетни дотациясы то- шгени эмда Къабарты-Малкъ- ар Россейни бийик дотациялы ре- гионларыны тизмесинден кете- рилгени, битеуле регион про- дукт кербейгени беллигенди.

Анандан ары жалчытуу баш магъаналы ишлеге саналгандыла. Арт жыллада жолла ишлеу, алагъа ремит этиу жаны бла иги керюш этилгенди беллигенди. Арт жыллада болдурулган жетишлемини санап туруу керю- гичи жокъду деп алай къырайла. Нек дегенде алаы Къабарты- Малкъарны хар адамы да кеси юсюнде өзегини бер ишлеки- гим жокъду. Болсада этиллик затла алакъа кърдирле.  
Писланияда республиканы мындан ары айнуую баш жо- ллары беллигендиле, келир заманга борча да салынган- дыла. Бек башчы - экономикада ишле жанын куууу амалле- ри тохташырылгандыла. Рес- публиканы экономикасын коч- лендирлик промышленность комплексини айнтыу, куоротно бла туризмни конкуренцияга чыдамлы ишледини куууу, электроэнергетиканы бла газ аблюмуо айнтыу, социальный магъанасы болгъан аблюмуо- ЖКХ-ны демоопозициясын

Анандан ары жалчытуу баш магъаналы ишлеге саналгандыла. Арт жыллада жолла ишлеу, алагъа ремит этиу жаны бла иги керюш этилгенди беллигенди. Арт жыллада болдурулган жетишлемини санап туруу керю- гичи жокъду деп алай къырайла. Нек дегенде алаы Къабарты- Малкъарны хар адамы да кеси юсюнде өзегини бер ишлеки- гим жокъду. Болсада этиллик затла алакъа кърдирле.  
Писланияда республиканы мындан ары айнуую баш жо- ллары беллигендиле, келир заманга борча да салынган- дыла. Бек башчы - экономикада ишле жанын куууу амалле- ри тохташырылгандыла. Рес- публиканы экономикасын коч- лендирлик промышленность комплексини айнтыу, куоротно бла туризмни конкуренцияга чыдамлы ишледини куууу, электроэнергетиканы бла газ аблюмуо айнтыу, социальный магъанасы болгъан аблюмуо- ЖКХ-ны демоопозициясын

**КЕНЕШ Жаш юйюрге - жашау юйле**

Черек муниципальный район администрациясында эл жерледе жашагъан гражданага жашау юйле ишлерге (сатып алырга) социальный тейлеу берюу бла байламлы вопросха къаруу юсюнден кенеш болганды. КъМР-ни Эп мюлк эм аш-азыкъ министерствосуну специалисттери соругуа жууу бергендиле эмда «Элни 2006-2012 жыллада социальный айнтыу» федеральный целевой программасыны магъана- сын аныгълангандыла.

Программалда къатышуну болумлары: завление берилген къазиме эрми неда тишкыр- юу аксийден бирини жыл саны 35-ден озмазга, алаы ишле- ри эп мюлк, саулык сакълау, билим берюу, социальный-жа- шашу жумушлары жалчытуу, физкультура эм спорт бла бай- ламлы болурга, андан сора да, алаы жашу журтла жаны бла болумлары итилендиую из- лемге адала болурга керю- киде. Дагъада бек керекли бо- лум - агропромышленность комплексини неда социальный сфераны организацияларында беш жылдан аз болмаган бол- жаула урууу контракт этиуду. Жашу юй ишлерге неда сатып алырга тюрелген багыны алыменни 30 процент коула- рында кеслерини неда збэм ырыскылары болуп, програм- мага къатышханала ол ырыскы- лары болгъанна къошкъ хал- да документлени копиарканы берюрге керюкиди. Битеу да жашу юйюне багъасыны 70 про- центи компенсация этиди, аны 75 процентин федераль- ный ара, 25 процентин а рес- публика бюджет берюкиди.

**БЕЗЮЛАНЫ Залма,** Черек муниципальный району администрациясыны пресс-секретары.

**«Алтын майдан» Минги тауда**

**Бирни кюн Элбрусда «Чегет» къонакъ юйде «Алтын майдан» деген халкъла аралы фестивал кууагъаны халда ачылганды. Ол кеси да Малкъар халкыны кыра- ллаы квалгъанлыны кюнеге аты- лы бердырдыла.**

Сакъагъа республиканы культу- ра министри заместители Къарчаланы Амина, фестивалны жюриисни башчысы, бел- гили болгарлы жырчы Бисер Киров, юри- ни член, балетмейстер Къудайланы Мухтар, Элбрус посёлка администра- циясыны башчысы Курданланы Узейр да чыгылдыла.  
- Ишим кеп, заманам ач болгъанына да къарамай, мени бу ишге къатышырга Гамира Гадельшина чыгарганында, угъай деп айтамын. Нек дегенде ол мени Къудайланы Мухтарны атындан чакырганды. Мен аны юсюнден кеп ашите турганы. Ол Болгарияда да бир неча кере келгенди фольклор коллектив- лери бла. Фольклор жыйында, халкы- гыз жайында аны къыйлыны уллуду. Бери

келгеними баш магъанасы да аны кърю- ду, жуукъ танышчуу, ушакъ этиуду, - дегенди Бисер Киров.  
Фестиваль а миллет теуселерибизни, жырларыбызны жагъартууга уллу се- беплик этеди. Мен айтмасам да билесиз: былай ишле чакырганы, миллетлени би- рикдиредиле, бир бири культурабызны билюрге себеплик этедиле.  
Минги тауну тейресинде бардырылган фестивалга къатышырга узакъ тыш къыр- алланы фольклор коллективлери да ыра- зылыкчаны билдирген эдиле, алай бир къауум къазыгъ чырмаула бла келпмай къалгандыла, анга да къарамай, байрам- бызны чеклери бек кенгиде.

Къарчаланы Амина уа къонакъланы рес- публиканы Президенти, Парламентини, Правительствоосуну атларындан барын да жюрегинден атыгъашпайганды, ала жети- шими болупарыны сюйгенин бирдиргенди. «Республика Татарстан» газетни корреспон- денти, фестивалны кууруу комитетини ос- председатели Гамира Гадельшина фести- валны программасыны юсюнден айтканды.



Бисер Киров селешеди.

Анандан сора сакъагъа беллиги бард жырчы Михаил Калинин чыкыганды. Ол өзлерин, макъамын да кеси жазгъан жырны жырлаганды.  
**Ахыры 2-чи бетдеди.**



«Кабардинка» ансамбль теусейди.

«Манасы» къаууу.

**БАЙЛАМЛЫКЫЛА**

**Къонакъбайлыкъгъа жарыкъ кюн да къошулуп**

19-чу-20-чы мартта «Къабарты-Малкъар эм Ставрополь край» жаш тѳлю челвени кетердин деген ол бля тобашу бардырылганды. Къонакылагъа КМКУ-ну педагогика колледжини фойесинде туз-гържын бля тобегендиле. Сора къонакыла, къонакыбайла да бирге миллет тоспеули тоспегендиле. Акъ бюегрге эки жанында да студентле бирча уста болгъанларын кѳргозтгендиле.

Педагогика колледжини актыый залында окууучула, устазла да кѳп эдиле. Къошула, бизникле да кзуаргъан концертти бардыргъанла жыйылгъанла бля оч тилде - малкъар, орус, къабарты - салымлашкандыла. Концертте къонакыладан «Ланос» жыр, «Рабинка» тоспеу къауумла къатышкандыла. Бизни студентлѳден кзуарлгъан «Амикс», «Калисто», «Кафа» жыр-тоспеу къауумла да фахмулу болгъанларын кѳргозтгенди-

- Биз жолгъа чыккында, къар жауа, суукъ кюн эди. Къабарты-Малкъаргъа кирген жерде уа жаз башы келип, Алайды да, бизни къонакыбайлыгыгъызгъа жарыкъ кюн да къошулуп, биз бек ыраза болгъанбыз. Энди бизни студентлени Ставрополь крайда къонакылагъа келирлерин сакълабыз, - дегенди Радиош Валежевчи. Борис Султановични айтханына кѳре, бу жумуш бойдан чыгъ-



Холамхалланы Къайсын жырлайды

шупул, министрствону бѳлемоюню таматасы Лера Нанованы башчылыгында, Улуу Ата журт урушун ветеранларыны юйлерине барып алгъышылгандыла. Бек алгъа ала Иван Попищукда болгандыла. Ставропольчула, уруш жылланы жырларын айтп, аны къуандыргъандыла. Ветеранны кесини назмуларын, бас-

ди. «Дон суу, сабыр бол, сени энтта къонагынгма мен» деп башлагъанлай, Созай ул кѳз жашларын сыйлады. Жыр фронтдагылыгъа бек болуханын, тишрнуларыбыз эшип жиберген жылы кѳл къалпа, чындайла суукъ окладла бек жарагъанларын айтханды ол.



Созайланы Мухашда къонакыла.

Николай Евтушенкодан къонакыла саугъа алдыла.

ып къалмагъанды. Алгъа кесибизни жаш тѳлю бля тобешуиуден башлагъанды министрствосишлени. Сѳз ючюн, Кѳндѳлени бля Ардуданын жашлары бир бирлерине баргъандыла. Къонакъ алынуу хайырланып, бир бирлерине алай танышкандыла.

Пятигорскедеги лингвистика университет бля Къабарты-Малкъар къырал эл молл академини шуѳхлукъ жореттидиле. Жаш тѳлю былайла тобешуиледе бир бири бля жуукълашырға кереклисини да чертгенди министр. Ол кюн жаш тѳлюно алында Улуу Ата журт урушун ветеранлары Константин Эфендиев бля Владимир Эвведе да сѳлешгендиле. Ветеранларны айтханына студентле къызыу къарсала бля тобегендиле.

«Ланос» жыр къауумдан къызыла, бизни студентле да къонакыла, бизни студентле да к-

мадан кѳп болмай чыккыган китабын къонакылагъа саугъагъа бергенди.

Николай Евтушенко бля Надежда Бондаренко бирге жашагъанлы 60 жылдан артыкъ болды. Окиси да уруш ветеранларыдула. Николай Никитович уруш жылланы, урунуда жетшимилени юсеринден кѳн зат айтканды. «Смуглинка» деген жырны «Ланосчула» бля бек аруу жырлагъандыла огурул таматала да.

Андан ары жолубу а Хасан-агъа эди. Созайланы Мухаш халкъ кѳнюрѳлоп тургъанда къалай сѳрмешлеге къатышканын эсте тошоргенди. Ол кавалерияда къулулукъ эттени себепли аны аскерни нѳгерлерини юсюнден жыр айттырларын тилегенди. Къыла алайла жыр билмелгенлерин айтханда уа, кезуи бизге жет-

- Малкъар хычинлени татыуларын кѳрнѳню жиберлик туйюкле, - деп, Мухаш къонакыларын бир кесекте туйды.

Нальчикде Жабагы Казаного аты эстетика юйретну арада уа Ставрополь крайны бля бизни республиканы жаш тѳлюсю аланы биогонню жашауда не жарысканыны юсюнден сѳлешгендиле.

Терк районну Красноармейский эпинде кѳп миллетлени келчилери жарашып жашадыла. Анда жаш тѳлюно, эллилени да болумларына къарагъа къонакыла экинчи кюн баргъандыла. Анда «Шуѳхлуку сурачын ишлейбиз» деген сабий конкурсну къурашулу этюдоргендиле.

**МАМАЙЛАНЫ АЛЙ.**

**«Алтын майдан» Минги тауда**



Къудайланы Мухтар сѳлешеди

**Ахтары. Алы 1-чи бетеди.**

Биринчи кюн Къазахстанны «Манас», Башкъортостанын «Жоргъа ат», Татарстанны «Казакъ туги», Чувашанын «Мишаран» башха ансамбльте тоспегендиле. Дагъыстандан Динара, Якутиядан Джунусхан, дагыда

чи кюнню концерт программасы бошлагъандан сора уа анга къаргъа келгенле уллу зауукълыкъ алгъанларын чертгендиле.

Фестиваль бек кюнню ичинде бардырыллыкъды. Фольклор коллективле, конкурслагъа, кон-

организация, Элбрус посѳлканы администрациясы себеплик этгендиле.

Фестивальгъа битеу да жуукъ ол узакъ тыш къыралдан тѳрт жуозан аслам адам келгенди. Аланы араларында Къазахстан-



Джунусхан жырлайды.

дан, Эстониядан, Башкъортостан, Дагъыстандан, Якутиядан, Украинадан, Къалмукъыдан да белгли коллективле бардыла.

Бу фестивалте тѳртге бѳлюнюп бардырылады. Куданлары Узейирни башламчылыгы бля биринчи бизде ѳтеди. Экинчиси - Татарстанда, ючюнчюсю - Болгарияда, тѳртюнчюсю да Тюрке бардырыллыкъдыла.

Фестивальны къурагъанла юч халкъ - таулла, татарлыкына юч болгарлыкы - бир тамырдан алатылгандыла, дейдила. Аны биринджи муратда жарашдыргъандыла «Алтын майдан» деген проектин. **ХОЛАЛАНЫ Мариант. Сурачланы автор алганды.**

**КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАРНЫ АЛТЫН ЖУЛДУЗЛАРЫ**

**«Агеевча, жигитле болуугуз!»**



1943 жылда августда 5-чи гвардиячи армияны политотдеи былай башы бля листовди къагъарганды. Анда батыр артиллеристи гитлерчилени «тигр» танклары бля сѳрмешини юсюнден халар айтылганды. Филипп Павлович Агеевичи Къызыл Аскерге Нальчикки аскер комиссариаты мында мектебелъ чыгаргъан фабрикада ишлей тургъанлай чакъыргъан эди. Минюветчуланы курсларын бошашканды, аны маршешъ рота бля тюзюнклей Сталинградга жибергендиле. Ол биринчи кер уруша анда киргенди. Дивизияны газетинде анга аталгъан очеркте былай жазылганды: «Комбат, Агеевичи чакъырып, ПТО-ланы взвѳдуна командир бол дѳрменде. «Ишкы» - деп жуураплагъанды ол. Болсада блинданжы эмингичи алында бир кесек мчыгъанды.

Тышкандыла. Филипп Павловични Сталинград сѳрмешде жигитлиги Ата журт урушун 1-даражалы орденни эм «За отвагу» майдан бля берилгенгениди.

Агеев къулулукъ этген 27-чи гвардиячи жау аскер дивизияны аты уллу махтау бля айтылгъан генерал Родимцев башчылыкъ этген корпуска къошханды. Кѳрпуну аскерчилери Курск дугла чынтты жигитлеча сѳрмешгендиле.

«Ол кюн, 1943 жылда 6-чы августда, гитлерчиле контрактагъа экинчи керѳ кѳторюлгенди. Бу жол совет артиллеристини позицияларына, тѳгериче темир тауушка алдырып, фашист танкла теѳеридиле. Ала, «тигла», онсѳзгъ эдиле. Агеевичи кюн топ расчѳлту гитлерчи танкла бля вѳлом къазаватха кирди. Артиллеристтер бир неча танкны жауыргъандан сора къауумларын айтханды.

Командир кеси, мараууну орунуна тохтап, эки танкны бузганды. Агеевичи танклары кѳл койгоси сѳрмешлеге къатышкандыла. Ала, аралгъанла журт топланы агъачла, батмакъла ишлери бля тартыргъа да тошгенди. Командир энци жигитлиги бля кесини солдатлары кѳл койгоси сѳрмешлеге къатышкандыла.

1942 жылда уа фронтха мындан кетгенди. **Басмагъа КЪУЛБАЙЛАНЫ Алий хазырлаганды.**

ни солдатларына юлю болгъанды. Жау аскер бѳлемге болушукъгъа Агеевичи танклары атыучу вѳзюу келсе, жау аскерилени кѳлери кѳторюлгенди. Ала биле эдиле агеевичи топула орналгъан жерде фашист танкла алгъа ѳталмазлыкъларын.

Фронтда тынч сѳрмеш болмайды. Алай Агеев 1943 жылда 13-чю августда Белгородну къатында болгъан сѳрмешчи бек къыйынга саньганды. Ол жый 5-чи августда совет аскерле гитлерчилерден Орблну бля Белгородну азатлагъандыла. Аланы намысларына Москвада салюп берилгенди.

Филипп Агеевичи саугъалауагъа кѳргозтѳлген къагъатында беклай айтылды: «1943 жылда 13-чю августда Белгородну къатында фашистле контрактагъа кѳторюлгенди. Бизниклине позициялары 21 танк, аладан 12-си «тигла» эдиле, айланганды. Гитлерчи танкла, топланан от ача, алгъа къызыу келгендиле.

Аладан бири, алгъа ычханып, топланан бирин малтагъанды. Ол заманда Агеев кеси, башха топу марауунчуну жерине тохтап, эки танкны кѳйдѳргенди. Артиллеристтерден кѳлери ѳтпегендиле. Ала бир атлам артка ѳтпегендиле. Тѳрт танкларын жѳк этип, гитлерчиле артка кетгендиле.»

СССР-ни Баш Советини Президентини Указы бля Филипп Агеевич Совет Союзун Жигити деген ат 1944 жылда 22-чи февральда аталгъанды.

Ф. П. Агеев 1910 жылда Курск губернияда шахтерну юйорюнде тургъанды. Отуз ючюнчю жылда комсомол путѳвка бля Москвагъа метрода ишлерге келгенди. Андан аскерге чакъырылганды. Аскер къулулгун бошашкандан сора Нальчикке келгенди.

**Медицина**

**Ол къарагъанланы тишлери ышартадыла**



Пок ипланы Зулпйха кибики тиш башлагъанлы, кѳп болмайды.

Врач, фельдшер, акушер, медсестра жауунда, жадыла, суукъ-искиде да, тауда-тоше да саусузлагъа жолну унутмайдыла. Ала къалай да да, къачан да кеслерине буорулгъан борчланы айыпсыз толтурардыла. Алагъа уа бек багъалы затны - адамны саулуугун - ышанганларын билериле эм хакдорлон ишлеринде анга кертичи болургъа итименди.

Мен аллай махтаугъа тийишли адамладан бири - Огъары Малкъарны больницасыны тишлеге бакъгъан врачна Насталаны Аскербийни жашы Мухаматны юсюнден айтыргъа басынгандыла. Ол ѳсомло, бектем, иймечек, ышаруу бетинде кетмеген жаш кесин эллилерине терк сѳйдѳргенди.

Кѳнѳсизде аллай спецيازист болмай, башха жерлелден келгенле уа элде тынгы тохташып ишлемегенлери бля байламлы махтаулу урунганды. Улуу, гиче да, алгъынча, Нальчикке не да Къазахстаугъа жѳрѳшп, жоллада къыйналмайдыла. Ала Мухаматха толу ышандыла, тишле бля аз да жарыу чѳткыганлай, анга теркирек жетерге ашыгъандыла.

Башха аурууланчынча, тиш аурууну да кѳп толюросо болады. Карисе, пульгит, периодонтит дагыда башхаларына. Аландан бирлерине багыш суу этерге, башхаларына племба салыргъа, ючюнчюлерин а кетериге тошеди. Алай бля саусууну хали игиге айланыгъычы, Мухаматны да тынчлыгы болмайды.

Адамла усталыкъ, сѳчуну да жылла бля келгени баямды. Жаш Огъары Малкъарда орта шолугу бошашкандан сора Нальчикде университетни медицина факултетини стоматология бѳлемюне киргенди. Анга бу усталыкны сѳерге болушкан, артыгыаркыда бу жаны бля уллу ангалулары болгъан Къужонланы Жамболат, Акъкъызаланы Азамат,

Врач карисе деген зат сууда фторну концентрациясы аз болгъаны эм сабийликте татлыны кѳп ашагъандан не да тишлени тийишчисина таза тутмагъандан, дагыда аллай башха сылтаудан чыккыларын кѳрнѳню ишлейбиз» деген сабий конкурсну къурашулу этюдоргендиле.

Врач карисе деген зат сууда фторну концентрациясы аз болгъаны эм сабийликте татлыны кѳп ашагъандан не да тишлени тийишчисина таза тутмагъандан, дагыда аллай башха сылтаудан чыккыларын кѳрнѳню ишлейбиз» деген сабий конкурсну къурашулу этюдоргендиле.

**ГЕЛЛАНЫ Лиза. СУРАТДА: Насталаны Мухамат ны юсюнде.**

Юбилей

Токумаланы Зубейри бля Мисирланы Бадинаны улуу юйюрлери Фахмулугу бля атын бизни республикадан тышында да айтдырды. Кызарты-Малкыны сыйлы артисткасы Токумаланы Раа ма ол юйюрде өзгөчө - жети сайылыктардан бириди. Кызартышлары Жагафар - аты кенг белгил жазыуу си драматург, Ахмат (жанатты болуу) - телевизорланы ремонт этиюу уста, Хусей - «Заман» газетин экономика бөлүмүнө таматасы. Рааны эгечери да жер-жерде ишчиледи: Захида - устазы, Рахима - павар, Лейла ула теле-видеондасы. Ала бары да кодагит болгондасы, тауду кыла да кенч, жокери, Кызартышарыда. Раа кызы Париса бля аны эки жашыгына кыуана жашайды.

Зубейри сайылыктардан бешинчи кыйнары тийиши белгиленинди: Жагафар - КМР-ни искусстволарыны сыйлы кулукчулугу, Раа - сыйлы артистка, Хусей - сыйлы журналист, Лейла - культураны сыйлы кулукчулугу, Захида - халкы билимин отличниги.

Раа ула театрга 17-жыллык кызыкшыл келип, андан бери сахнабызы фамусу бля жарыта, анга кыуат береди. Хар ойгонган ролю көз аллында кылады. Ариуугу, фамусуну бля ауазыны энчилги ала аны сахнабыны чыгты жулдуу этиди.

Бу кыюуда уа Раа байрамды юбилейин белгиледи. Аны бля байрамды ботуруу бля байрамды ботуруу.

«Энтта да мен театрны сайларык эдим»



Солдан онгига: Балаланы Омар, Кыздайланы Маржан, Кючюкланы Магомат, Кыздайланы Ахмат (олтургыла). Сюелоген: Юсупланы Хамит, Токумаланы Раа эм бачиланы Ахмат. «Ай туугунан кенече» деген спектакльден.

- Раа, сени сабый, жаш заманың да сюрюнде өткөндө. Театрны болганы псыр, не миялату теюююню кыюу, не кыууу аны тосионо басмагырды энчилги болмаккан кезиуде кылаи келген эди акылыңга актыса болурга?

- Келгюнчюлюкю жылларында, атабыз аскерде кылаи, анабыз а ууак сайылыктары бля Казакстанны Тапда-Курган областыны Бөлкюи деген кыазак энчилиге тошун эди. Бери областыны театры терк-терк келиую эди. Мени, театрга, искусствого соймөккюм да ма ол театрдан башланган эди. Насырга, 1947 жылда атабыз аскерден кытайды. Биз а көп сабылти юйюр эдик. Ол бир-бирде, бизни тегерегине жыйып, сиз улуу болсагыз кылаил усталыкыны сайларыксыз деп сорур эди. Мен а арсарсыз артистка болуукма, деую эдик. Анам а, харит: «Сен не затла жаншайсы? Телини жуубаи тели ботур» - деп, мени айтанымыз жоратмагында, Гителеримден ма алай театрдан башланган эди.

1957-58 жылда малкар калкыны Ата журтка кытайк жоратты эди. Жангыдан ачылган театрыбызга жаш тейю жетишмегени себепти бир таяй жашыны бля кызыны арч алган эдик. Ма алай бля тоюгемне мен сахнага. Андан бери не кыадар заман оуду, мен а театрдан бир жазы таймай ишпен кенем.

Театрны ишк кенген кызарсант, сейриди да, жомаксызды. Кертиси уа кылаилды? Жылга оза баргыны кыадар торонгенимди аны болмуру?

- Айна бля гастрольга, узак тау жолла, жукусуз кенече, суук кылаи... Энди, насырга, бля тартыгыны жалай келгени ол мекямагыра, жалай да клубаны аспасымы көк эскиди, кыуусузда. Артистиши иш кылаилды, аурду. Айна адам кесини ишин сойсы, анга тазж жорекени берилсе, не кылаилдыгында хардорга кореширди.

Мен билгенден, театры ауругу биринчи бля экинчи тейюге көбюк жеткенди. Мен дөсон тамга тейюю кыадары 40-чи жылда театрыны биринчи ачылуу бля байламды болгынды. Экинчи тейюю кыадары уа 1957 жылда аны экинчи кере ачылууна тошунди.

Ол кезиуде тын жалай болмаганын тазж. Тозурдан тауу эпле, жангыдан кыуулган тауу колхоза... Бяланы биринде да адында клубла жош эдик. Ма аны оюмчи бля, артистле, жауудна, желде, арбаалады, валладна ойноп айлангынды. Кертиди ол жылда бек кылаи эди бисге. Алай театрыбызга, искусствобузга соймөккюмиз бля атланы бары да хорлап чыга эди. Сөзсоз, андан жашуу куру кылаи болула бля акорси болурга керекимди.

Ол жылда театры сыйлы артистлени намыслары да улуу эди. Биз эрлерибизге терк-терк баруучу эдик. Бизни келиубош алагы хар заман



«Энтта да мен театрны сайларык эдим»

рыбызга кыуанч берип, аладан алгыты, ырызлык алып тургында. Буга сага уа алай аман тауу пьесада театрыбыз да нех салынамайдыла, жазуучуларыбыз бизни унутуу кылаидамы? Неда театрыбыз кесини тауу театро болганын унутуу кылаидамы?

- Сени оюмуңа көр, Раа, бу арт жылда миллет искусствобуз анынмыды, өзгөсө тунчугамы барды? Кылаиди кыарамың аны?

- Хау, 90-чы жылда миллет искусствобуз заманыбыз да торленгенди. Кызыларыбыз хар жеринде, алай затла бизни театрга да желип, аны иши бир кесок эдиргенди. Алгыныча урлу, маганыи спектакльге салып, элерибизге терк-терк барылаибыз. Кырауучулар да келерин алапайы, аны бля аладан тырман эшитирге шошеди. Замам былай турмаз, жашу да ийле айланар, сора театрыбыз да кюч алып, деп ийанам.

Башында айтанымыз, театры иши аурду, кылаилды. Бу ишде артист кесини жарн табючюн, көп кылаи салгырга керекди. Юсуптоону айланчкылаи жолларындан өтген тын тейюю. Мени да көп жылдан бери жоругуду.

Мен эттен затланы тал кешрон, кылаи салып, жарашдырды, бир затх ушакты корешегени бизни фамулу жырчыларыбыз Алтууланы Эю, Тауканы Галчы, Бяпаныларны Зариф, Мамаланы Фатимат, дагында бир кыуам башка жырчыла болгында. Сау болсунла, Мени алай нөргөри бир зоо уа - сора мен насыптыма.

- Сау бол, Раа, Ишиңден, юйюрюңден кыуана жаша. Узак өмюрю бол.

БИТТИРЛАНЫ Аминат, КМР-ни сыйлы журналисти.

Энчи ыз кыоя билген

Театрга келгени бери таяйма Рааны. Шендого заманга арталып ушамаган бир ушаны барды аны - не заманда ол иги, аман болса да, нөргени, шагыргени окуну бирча адальмын сакыйла биледи. Бюгонюкюде да театрыны жулдуу болганый турды. Ариуугу бля, чырайлыгы бля, фамусу бля да халт деген заманды.

Бизни миллет драматургияда, Раана, сыфаты, кылаилды, адети да келишкен артистарыбыз көбюк болса кыуанурык эдик. Не спектакльде ойнаса да, ол сахнада кесини экин сыфатын, ауазын да кылаилды. Сора аны кесини эчи ызы барды. Ол а не артисте да улуу жетишимди. Ма алайпадан кыуалды театрыны кыуаты, анга кере уа жетишимди да.

Рааны байрамды юбилейи бля алгышай, юйюрюңден, ишиңден, теленгирден кыуана, көп жылланы ырахаты жаша, дейме.

ЖАНОРАЗЛАНЫ Махит, КМР-ни, КьЧР-ни да сыйлы артисти, Ингуштыны халкы артисти.

Таусолтанны кыйын жоллары

Кыадар дегенин алай сейр затды, бюгон юйюңгө, элинде тура эсенг, тамбо ол сени жер этегине жетдирип, кылаи саут-саба берип, кыазуатка киргизтир. Мен кылаи айтыркы адмны да жазыу ма алай болгонды. Ол Хасаниядан Датчиланы Таусолтанды.

1922 жылда тууганды. Энде шюкю бошгандан сора атасы Мурай бля жайда Шау Хуна тийресинде колхоз малланы юттенди. Кызыда уа Хау башында Аты Талады турганды. Ийнек сауганды, мал ютгенди.

Жашны жигеригин жаратып, колхозну кулукчулары аны сабанчылагы эсептеди. Ол жакында ушак урунган бригадалагы таммларык жерлерин көргөзтөди, ишге чыккыналыны эсепте алады. Андан сора уа алапы биргелерине корешеди. Хасанияны сабанчыларында тахта кетгенден башлап, будайга, нартокке дери эсменгем зат жок эди.

Бир кюн хасанчыла эл башында, шендого кылаи болганы жерде, хобу эсбахча тура эдиле. Кюн кызырдыкты, ишибизден бироз кыратайык деп, ала кыстау корешедиле. Ол кезиуде чууак кюн, сак жазуу жетгенде чыккыналыны кылаи башланганын билдирди.

1941 жылы акырында аскерге Таусолтанны да чакырадыла. Малка тийрениде мамкы тапка этпачача улуу индикте кылаидагы кыошдыла аны. Биздан а жангыдан кыуала турган 115-чи атлы Кыабарты Малкыр дивизияге көчөрдө чыккыналыны кылаи башланганын билдирди.

Биз а аны кулук эткен аскер бөлүмюно Ростов тийресине жиберди. Анда ушак кылаи да берилди. Бүдөнөсү бля аскерден аман кылаидагы поппе-туб бир анык жерде «Былайга немис жете турды, аны алып тийргиз» деп булукту берилди.

Солдатла околпа кызаып да башламганын эдиле, бир породогенд таууш эшитиледи. «Танкала, танкала» деген өзбеле солдатланы биринден бирин өлдүрдү. Аскерчиле сауганы кылаидагы таууш чыккыналыны кырады. Бир заманда ала, тизин-тизин болуп, тегереки топуңго, буюкга алдырчи келгенерин эспейди. Ала турумелеринден, топларындан ачылаи.

Бизни солдатла да танкала ушаккылардан токтауу атырадыла. Алай околпа кырунча не эталгык эдиле. Буга саг ала солдатланы малтайды деген кезиуде аскердону командири лейтенант Пономареню полкун тамагына артка кетерге эркин эт деди. Ол а: «Буруйук болмай ол ишин эталгык кой-юйм» - деп токтады. Болмакты кереңде уа ол: «КМР кылаи этала эсегиз да, башкылары кыуултурга юйрештиги» - деп кычырады.

Таусолтан кюн нөргөн бля район арвага келиди. Алай уа немисиле алып тура эдиле. Кюнчыгында таба суу кюню баргандан сора кесибизкиликке чыгадыла. Ала уа аскерчиле саугу утарып сыйбардыла, кесирине уа: «Кавказка станцияга баргыңыз, анда командантка жолугузуз» - деди.

Тауу жаш эм аны нөргөри бля аман кылаидагы эки ушак кеткен аскерини кылаилары көрүмөйди. Таусолтан, акылары хумпелжине болуп, ала да атылып, баралмай кылаидагы эди. Жолда кеси эгли

Федеральный болушлук кимге этилтирге тийишди

Российн субъекттеринде пенсиялары жашу этерге жеткен аны бек элчменден да болганылагы федералы артка кыошкы ала тейледи. Аны юсуюндан КМР-ни Пенсияны, эки да кыш болгөн эди («Заман» 2009 жыл, № 219).

Алай редакцияга өшөшүп, бу болушлук кимге этилгенин анылатгызы, деген тилекке берилди. Олмурда бля РФ-ни Пенсия фондуну КМР-де Бюлюмюно Нальчик шахарда управленийасын клиент службаасы Альбина Тарюковга итербиз.

Ол айтканга кере, РФ-ни Саулук саклау министрствосуну 2009 жылда 30-чу сентябрде кыабын этилген порда жоректе этилген компанияда да киреди.

Алай бля, Пенсия фонд эде Урууну эм социалыи айнаы министрствот берилген битву пособия, компетенцияны пенсияны кылаида аны да жашу этерге жетерк аныкы бек элчмен жетмесе, (аны уа хар субъект кеси токташтырды) федералны болушлук элчмен этилди. Алай бля, пенсияны кылаида аны да жашу этерге жетерк аныкы бек элчмен жетмесе, (аны уа хар субъект кеси токташтырды) федералны болушлук элчмен этилди.

2009 жылда II кварталда Росстат фйдаланы жангыдан санаганды

Россеиде хар жетини адам жарлыкны болула-рында жашайды. Росстатны билдирююну кере, кымылык боштонгон замандан бери жортыла 800 минг адамга көбөйгөнди. Акшын жананы торонюну-де болурга деген ишаныктуу да анык жоркуду. Прогнозлагы кере уа, бийыл ишизлик бютонда көп болурга ушайды.

Кырал статистиканы федералны субъектасы (Росстат) Россеиде жарыланы саны кыраиыны билдирди. 2009 жылы сентябрден 2009 жылда сентябрде дери) кыалый бирге көбөйгенин санап келгенди. Ачыкылгангыча, ишлерге онлары болган адамлары арвагында жашу этерге онг берлик ачаны өлчөмүндө да фйдаланы болгылача 19 процентден 19,7 процентке өскөнү билдириди. Россеиде граждандарыны бителюу саны арвагында жашу этерге 5 процентден 14 процентке дери.

Быйыл алып айтаанда, ол башкалык бир проценти бир кесегиди, көп көрүмөйдү, алай ол кесегиди адам санына айлангында уа башка орлык иги сөзиде - кризисге адамдар диле, энди уа 19,7 миллион адам болгындаыла.

ОСМАЛЛАНЫ Хыйса.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Конкурс

Аперимлик алгандыла

Бытыр 24-чо ноябрьде Нальчик 21-чи школунда «Мой край Кабардино-Балкария» деген республикалык конкурс бардырылган эди. Ары 1-чи заочный турдан өткөн саул да республикабыздан 127 сабий кытышкандыла...

уанчы халар келгенди. Шауаланы Ислами ишин, конкурсуна бардыргыла Бийик багы дичил, экинчи турга өткюргенди. Бу конюледе уа жашны финалга өтгени билдирген эмда биге...



Чакаланы Зайнаф бля Шауаланы Ислам.

көргөтөдиле. Москвадагы «Питч звезд» турист агентствот, Ислами ишин жаратып, кыра суучула бля бирге турист маршрут ачарга умут этеди.

Биз Шауаланы Исламга ахшы жолга бар, кыуаныч кыайт, дейбиз. Сабийлени бу ишлери Къабарты-Малкъарда туризми айынууна себептик этеди.

РЕФОРМА

Президент Дмитрий Медведев Саултанган Кочюде атили турган жагыртууланы жаратканы билдиргенди.

Баш конюдууны аны юсюнден Къоруулу министрствону башчыларына ведомствода жыл сойын бардырылуучу конюлогия айтады. Алай болгышына, аскерин «шаш кырымдын ташталгычу» бля байламлы ишлени андан ары бардырылгы белгиленген кылады.

Жангыз да контрактниклеге ышанмай

ламы ишлени биринчи кезиуе бошталгычыны юсюнден бытыр окуна айтан эди. Аскерде эм флотда адалды санын 1 миллионга кыскартыу бля байламлы ишле жетишилми тамамлангын айдиле.

дайм да толугу хазыркыча турдыла. Ала барысы да борчалары толтуруп башлар ююн, жаланда бир сагыт керек болуп турады. Энди уа ол бригадаланы жаңгы аскер борчалы да тамамлап башларча этерге керек болуп турады.

деральны целевой программаны (2009 жылдан 2015 жылга дери белгиленгенди) жашауда бардыры ююн, бөлүнгөн 26 миллиард 58 миллион сом ача 85 процентте (22 миллиард 410 миллион 300 миң сомга дери) азайтылганды.

Кыралны Ич ишле министрствосуну алгыраакда бардыры конюлогиясында Россия Федерацияны башчыны миллионды кыч геноераларын отставка жа биргени эди, Къоруулу министрствону конюлогиясы уа мамыр, ич келюу халда өткенди. Къоруулу министр Анатолий Сердюков Дмитрий Медведев Саултанган Кочюде форманы торлендириу бля бай-

Къоруулу министрствону башчылары уа реформаны андан ары бардырылуучу бигеу системаны «Къоруулу министрствону башчылык этен органдарын ишлендириуде, аны бля бирге уа «Восток-2010» деген оператив-стратегия юйрөнүүдө тынгы хазырылууду.

Биз кесибизни 2009 жылда ишлерибизни бигеу торюлерини да юспердинден өчөт этгенбиз, - дегенди конюлеги бошталгычандан сора къоруулу министр. - Ол улуу магынасы болгын ишди эм, мени оюмуна керге, аны жетишилми тамамылганбыз: президент бизни ишбиге орталык багы бичгенди.

Тамамланмай кыалган жаланда бир программа-аскерини бля флоту аласымында контракт принцип бля кыруу бля байламдыла. «Байында кеп халатла жиберилгенди: профсоюзнал аскер жаны бля борч толтурулмаганды, - дегенди генштабны начальни Николай Макаров. - Ол себеден а блайлы ому этилгенди. Аскерде мажырылып кыуулуку этиу алык сакланырга керекди».

Жолпа

Чолалыкы

Хасаньяда Аттопаны Салихи бля къарындаша Рахайланы жашларыны атларын жүрюткен орманла бирге къошулган жерде бытыр жайны ахыр конюлерден биринде, жер тобу бля баргын бирге атып, андан аны чыгып, ол тирени басп, аны хасаньядан эки-чо жыл мындан алгы жолга салын-

лау. Аны башын топурак бля хуа жабып, юсюне терек бутакыла атып кеткенди. Андан бери кыз арты да, къшыда келген, кетген да эдиле. Энди уа жаз башы жетди. Алай бутакыла уа жолга чычып, аны андан да берге, энирге баргын машина, чархлары бля сойер, тар жолчуккуну кючден өтөдиле.

Жайны ахыр конюлерде кыалгын уруу буюгон да турды. Жол осал болганды. Ол затка эр бир ненич керек, андан аны да къармай, ала келип, тозетирге артык бек ашыкмагыланды. Эли администрациясында ишленге бу орманы жорюлу болумбу? Неда алайдан кезлерин жумулу бладиле?

Жайны ахыр конюлерде кыалгын уруу буюгон да турды. Жол осал болганды. Ол затка эр бир ненич керек, андан аны да къармай, ала келип, тозетирге артык бек ашыкмагыланды. Эли администрациясында ишленге бу орманы жорюлу болумбу? Неда алайдан кезлерин жумулу бладиле?

ДУЛАХМАНЫ Марзият.

Грек-рим тутушуу

Ахшы умутла толдула

Краснодар крайны Ейск шахарында грек-рим тутушудан 1993-1994 жыллада тугуанланы араларында ЮФО-ну биринчилиги өтгенди. Анда Элбрус району олимпияда резервини специализациялангын сабий-жаш телю спорт школуну келечилери да келерини кючлерин керюзөткенди.



лограммада тутушту, бигеу беш сермешде да хорлап, биринчи болганды эм апрель айда этерик Россияни биринчилигине барырга эркилик алганды. Жаш кесин анда да ич керюзөткө, европалы эришуге барылканы санья тошрге болукду. Бу эришүүлөде Тырнауэну 6-чу номерли школуну окуючусу Къудайланы Руслан да жарым финалга дери жеткенди. Алай, артада хорлатып, 5-чи жерден берге кетюролмаганды.

Анатолий ТЕМИРОВ СУРАТДА: Локиланы Жамболат. Суратны автор алганды.

Шахматта

Отузну ичинде - эм кючюле



Бу конюле тишириуланы араларында шахматладан Къабарты-Малкъарны чемпионаты бардырылганды. Анга 1993-1996 жыллада тугуан кызыла кытышкандыла. Отузга жууку адамны араасында биринчи жерге спортуу устасына кандидат, нальчикни Марьяна Халакова - биринчи, Черек райондан Къабарты-Малкъар кырал эл молк академияны

4-чу курсуну студенти, биринчи разрядлы шахматчы Геуюкланы Альбина - экинчи, Нальчикде 2-чи номерли гимназия-лицейни 6-чы «А» классыны окуучусу Динара Пшикчаева кючюно жерлеги тиешили болганды.

СУРАТДА: чемпионатда хорлоганы: Геуюкланы Альбина, Марьяна Халакова, Динара Пшикчаева.

ЗАКОН

Таргыгыу тиз болуп чыкгыанды

Республиканы ара шахарында Валутин атлы орамда 34-чо номерли кюле жашаганды «Наш дом» ООО бизни эркинликке суганакчылык этеди деп таргыгыу кыагыт жагандыла. Прокуратура алауи тилектерине керге тирети ишле бардырганды. Ююно башыны ахшаны тохтамагын, жауун, кыра суула керча бергыла, кырыкыла салыммагандары тохтадырганды. Андан сора да, ююно жагыртуу ишлени кезюнеде техника жаны бля иземле да топурулмаганды.

Отха улуу келюлюк жарысуу туударады

Нальчикни прокуратурасы от тошуоге къажан надорюу беномо администрация закондательствону кылай толтуруу тигтенди. Аны кезюнеде шахарны билим берген бир-бир учреждениларот тошуоге къажанюу керге улуу келюу кыаргандары ачыккыланды. Энди дери да арга да окуу юйде ол торюу камчыликте болгышына эсерттиле турганды, алай андан тиешили оом этилгенди.

От тошуудан сакланынуу шахардыра этилгенди токмайюу кюле шахарда аладан сора да барды. Ол шахры бля 1-чи номерли ичиги школуну, 5-чи номерли орта школуну, 18-чи номерли орта школуну эм башхаланы онучуларны шахарны этерди.

Шахарны прокуратурасы тиуули кезюнеде от тошуудан сакланынуу жорукларыны толтурумаган окуу юйlerini онучуларыны кыла эсерткенди. Аны бля бирге уа Нальчик шахарны администрациясында а билим берюу учреждениялада ол торюу законсуздук ишлени кетирча шарт мадарла этерин излгенди.

Нальчик шахарны прокуратурасыны пресс-служба.

Шахматта

Нальчикчиле - алда



Геуюкланы Хахим турнирге кытышкандыла бля: (солдан онганга) Дедаланы Альбина, Темуккуланы Жамил, Улибланы Тимур, Меликаны Мухамат, Чечеланы Жаннета, Гагонланы Тимур, Тимур Биканов.

Олган шабат эм ыйык конюле Черек райондан Геуюкланы Хахим юйреткен къашатачуу эм аугиерини жашла бля кызыла бирисиле бля бирге акылылык болмагандары араларында шахматладан республикалы чемпионатта кытышкандыла.

АДИЛОВА Марзият.

КЕРМЮЧ

Байрамга жораланганды

Нальчикни «Иско» тийресинде орналган шахар библиотеканы 9-чу номерли филиалында сейрилик кермюч кыруалганды. Ол Жорланы 65-жыллыгына жоралананды.

Аны библиотеканы таматасы Бийчеккуланы Лиза бля тамат библиотеканы Вера Понедельникова жарашдыргандыла. Ары келген абданланы, шкочуланы да урушун юсюнден кеп сейрилик документли материалла, китапна бля шагырейленгеу кепиле келди.

Кермючде «Хорлам неден башланганды», «Жалк уруш барды», «Улуу Ата журт уруш документле», «Жаз башыны сыйлы юню эде кыалганды» деген ала бля документли материалла, урушун юсюнден халпарлаган китапна, суратла да жайшдырылганды.

Кюн сайны кермючте кыаргы, ала документле бля шагырейленгеу кепиле келди. Школчула уа, библиотекла да олтуруп, сочинения, курсовой ишле окула да жаздыла, - дейди Бийчеккуланы Лиза.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

БИЛДИРИУ

Жаш музыкантла согъадыла

Багыла шуёла! КъМР-ни Культура министрствосу 2010 жылда 25-чи мартадан 27-не дери СКТИИ-ни культура эм искусстволарыны коллегинде халкы инструментледе сокъган жаш музыкантланы конкурсу болууду билдиреди. Ол Шимал Кавказны V кере бардырылган эришюму. Конкурсуна Шимал Кавказы республикаларында бля ЮФО-дан фахмулу сабийле кыатышыркыдыла.

Сизни конкурсуна чакырабыз. Соруу болгын бу телефонла бля селенсини: 44-15-13, 8-928-692-65-58.

УЧРЕДИТЕЛГЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДКОЛЛЕГИЯ: АЛИКАЛАНЫ Владимир, АПАИЛАНЫ Мухафар (баш редактору орузбасары), БЕПИАЛАНЫ Мухамин (баш редактору орузбасары), БИТИРАНЫ Минаат, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУЛАНЫ Хусейн, ТОКЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары).

РЕДАКЦИЯ АУТОРА БЛЯ ХЫЗМАТ ЖЮРЮТМЕДИ. Кюл жазмагыла ресения этилгенди эм ала арта халкы кыаргыны айдиле. Газете басмагына материалда айтылган оюмда редакцияны оюму бля келишимге болукчула. Алай айтылган халкы арт ююн, Россия Федерацияны башчыны юсюнде Законду тиешиликке, материалды авторлары келери жууагыдыла.

Газетин басмага КъМР-ни Информация коммуникацияла, жамаат бирлиги эм жан телюу ишлери ала бу министрствону компьютер службагы халкы этеди. Газет 1905 жылда Революция аты республикалы полиграфкомбинатта басмагыланды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33.

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5. Газетин номери 27-чи мартада чыгарыканды.